

uretfærdig Indflydelse paa deres Skæbne, men ogsaa efter at de er blevet hjemsendt, søger Krigsretterne nu og da at strække Armene ud og faa fat i dem og faa dem slæbt ind for Krigsretten og faa dem dømt, fordi man ikke mener at kunne overlade det til de civile Retter. Det Tilfælde, jeg her tænker paa, drejer sig om en ung Landmand fra Silkeborg-Eggen; han havde gjort Tjeneste som Arbejdssoldat i Aarhus og blev for øvrigt hjemsendt den 20. Januar i Fjor. Medens han laa inde som Soldat, købte han en Kappe af en Kammerat. Den paagældende foregav, at det var hans Ejendoms-kappe, som han havde Ret til at sælge, og denne unge Landmand købte altsaa Kappen i god Tro. Nu blev det imidlertid, efter at den unge Landmand var hjemsendt, opklaret, at Kappen var stjaalet, og at den Kammerat, der havde solgt ham den, havde stjaalet den. Han bliver derfor anholdt, og under Forhørene foregiver han, at den unge Landmand, som havde købt den brugte Militærkappe, var vidende om, at den var stjaalet. Foranlediget heraf blev den unge Mand indkaldt til Forhør ved Retten i Silkeborg den 13. April og afgav Forklaring. Han forklarede her, at han var uvidende om det, det kunde aldrig være faldet ham ind at købe Kappen, hvis han havde haft Mistanke om, at den var stjaalet, da han var paa det rene med, at det kunde han ikke komme godt fra. Der skete ikke noget som helst i Retten, han blev permitteret derfra og troede, at dermed var den Sag ude af Verden.

Saa hørte han ikke videre til Sagen før den 12. Maj, da modtog han pludselig en Indkaldelse til Militærtjeneste, han havde uopholdelig at møde paa Kasernen i Aarhus. Det var en Søndag; han rejste selvfølgelig straks efter at have modtaget Indkaldelsesordren til Kasernen i Aarhus. Om Mandagen blev han taget i Forhør. Forhørets juridiske Leder var Auditør Eide, og efter hvad der er oplyst i en Klage, som den paagældende senere har indsendt til Forsvarsministeren, gik det meget varmt til under dette Forhør. Han har forklaret, at Auditøren lod ham forstaa, at det kom nu til at bero paa ham selv, hvor længe Sagen skulde vare, hvilket den sigtede opfattede saaledes, at han vilde faa Lov til at blive siddende, til han bekendte det, han var sigtet for. Ved Forhørets Slutning spurgte den paagældende Landmand, som havde Kone og et Barn hjemme, og som hjælper sin Fader med at drive Landbrug — det var jo i Foraarstiden, og der var travlt i Marken —, om han ikke efter endt

Forhør kunde faa Lov at rejse hjem, da hans Medvirken hjemme var nødvendig. Han forklarer, at Auditøren dertil svarede: Nej, Gu' maa De ej, hvad rager det mig, hvem tror De, jeg skal faa til at passe paa Statens Tøj? Der var da ikke noget at gøre for den unge Mand, og han blev ført tilbage til Arresten. Det var om Mandagen; han sad derefter i den militære Arrest fra Mandag til Fredag uden at være i Forhør. Om Fredagen Kl. 2 kom han igen i Forhør, og Auditøren spurgte ham, om han nu havde betænkt sig, hvortil den sigtede svarede, at han havde ikke noget at betænke sig paa, han havde sagt Sandheden i det første Forhør. Dertil svarede Auditøren, at det var Løgn, og efter hvad den sigtede senere har forklaret, udtalte Auditøren flere Gange under Forhøret, at det var Løgn, hvad han sagde. Det var Fredag før Pinse; da Forhøret sluttede, spurgte den sigtede Auditøren, om han ikke kunde faa Lov at rejse hjem i Pinsen, han syntes det var haardt nok, at han skulde sidde der, og at hans Familie skulde undvære ham hjemme. Efter hvad den unge Landmand selv senere har forklaret i Retten, svarede Auditøren herpaa: Nej, Gu' maa De ikke nej; kan saadant et voksent Mandfolk ikke tage sin Straf? Det synes mig at være ejendommelig Udtryksmaade af en Auditør, som ikke burde optræde saaledes overfor en Mand, om hvis Forseelse han ikke kunde have nogen Vished; han havde Mistanke, men der forelaa intet som helst Bevis for, at denne Mistanke var begrundet. Den sigtede førtes tilbage til Arresten. Jeg havde imidlertid paa Foranledning af den sigtedes Fader sat mig i Forbindelse med „Demokraten“ i Aarhus, fra hvilken der til Auditøren blev rettet den Henvendelse, om det ikke var muligt, at den paagældende blev løsladt. Hvorvidt det var denne Henvendelse, der virkede, skal jeg ikke kunne sige, Auditøren har senere forsikret, at det selvfølgelig ingen Betydning havde, men der skete i alt Fald det, at den paagældende Pinselørdag fik Lov at rejse hjem, men det blev ham betydet, at Sagen ikke dermed var afsluttet, og at han kunde risikere at blive indkaldt igen.

Det forekommer mig, at det, som er sket i denne Sag, giver Anledning til, at man maa blive yderst betænkelig overfor Krigsretternes Myndighed og Virkeomraade. Det er galt nok, at de skal have Lov til at optræde med unødigt Strenghed overfor det indkaldte Mandskab, saaledes